

kartais
mintys
tampa
veiksmas

Būsiu su tavim

VIRGINIJOS VAREIKYTĖS ir MAXIMILIEN DEJOIE filmas

eurimages

REGIONE
PIEMONTE

CINEFORUM

INSCRIPT

INSCRIPT, M&N ir DOK MOBILE su parama iš LIETUVOS KINO CENTRO, EURIMAGES BENDROS GAMYBOS FONDO, TORINO PIEMONTE KINO KOMISIJOS, REGIONE PIEMONTE, CINEFORUM ir LOTERIE ROMANDE PRISTATO VIRGINIJOS VAREIKYTĖS ir MAXIMILIEN DEJOIE FILMĄ GARSO REŽISIERIUS VYTIS PURONAS KOMPOZITORIUS EUGENIO MAZZETTO MONTAŽO REŽISIERĖS FRANCESCA SCALISI, VIRGINIJA VAREIKYTĖ OPERATORIUS MAXIMILIEN DEJOIE KO-PRODIUSERIAI MAXIMILIEN DEJOIE ir MARK OLEXA PRODIUSERIS LUKAS TRIMONIS SCENARIJAUS KURATORĖ FERNANDA ROSSI SCENARIJAUS AUTORĖ VIRGINIJA VAREIKYTĖ REŽISIERIAI VIRGINIJA VAREIKYTĖ ir MAXIMILIEN DEJOIE

Savižudybių epidemijos apimtoje šalyje gyvybes gelbsti žmogiškojo ryšio galia

Sinopsis

Dvi moterys, psichologė ir policijos pareigūnė, imasi sudėtingos misijos – gimtajame miestelyje sumažinti rekordinį savižudybių skaičių. Valija ir Gintarė keliauja nuo durų iki durų, gelbėdamos vienišiausius savo bendruomenės narius empatija, jautrumu ir atjauta. Kasdien jausdamos gilią baimę prarasti dar vieną gyvybę, moterys užmezga stiprų tarpusavio ryšį, iš nelaimės gnaužtų ištrauksiantį ne vieną gyvybę. Drauge joms pavyksta numalšinti krizę ir atrasti, kad savižudybių prevencija gali būti veiksminga.

Jautriai gvildenant sudėtingas temas, dokumentiniame filme „Būsiu su tavim“ įkvėpimo semiamasi iš tikrovės, visai šalia mūsų aptinkamos daug dažniau, nei galėtume pagalvoti.

Vizualinių sprendimų pagrindimas

Dokumentiniame filme „Būsiu su tavim“ savižudybė – dramatiška ir skausminga pagrindinių veikėjų gyvenimo dalis; tačiau Valiją ir Gintarę palaiko stiprus vidinis pozityvas, užuojautos jausmas ir gebėjimas net ir sunkiausiomis akimirkomis į gyvenimą žvelgti su humoru.

Būtent šis kontrastas diktuoja mąslų, tačiau sykiu viltingą filmo toną. Siekiant sustiprinti šių dviejų nuotaikų sąveikos įspūdį, dinamiškos veikėjų kasdienybės kadrai filme pinasi su poetiškais, intymiais apmąstymų pauzėmis. Šių pauzių metu dėmesys sutelkiamas į idiliškas Kupiškio miestelio apylinkes. Tyrinėjant nuo miesto šurmulio atitrūkusias vietas, gamtos peizažus ir lietuviško kaimo eksterjerą siekiama perteikti tiek pagrindinių filmo veikėjų, tiek ir kaimo gyventojų vidinį pasaulį. Šis kontrastas tarp ramybės dvelkiančių vaizduojamų vietų grožio ir slegiančio jų gyventojų sielvarto kinematografiškai atskleidžiamas per aštrų šviesos bei šešėlių sambūvį. Kadruojant atitinkamai siekiama pabrėžti vienatvės jausmą, nuošalius ir atskirtus objektus – kaip antai atokias sodybas – vaizduojant platesnio bendro vizualinio konteksto – laukų ar pievų – pakraščiuose. Kadravimui svarbus vaidmuo šiuo atveju tenka ir balansuojant tarp noro užfiksuoti intymias akimirkas ir gerbti žmonių privatumą. Todėl visame filme kamera sutelkiama į pagrindinių veikėjų veido išraiškas ir reakcijas, kitus pokalbio dalyvius paliekant už kadro ir jų buvimą perteikiant tik aplinkos detalėmis ir už kadro girdimais balsais. „Būsiu su tavim“ – tai sėkmės istorija apie savižudybių prevenciją, įgyvendinamą dviejų puikiai savo darbą išmanančių ir pozityvumo nestokojančių moterų. Tikimės, kad šis filmas įkvėps ir kitas bendruomenės imtis spręsti sunkias socialines problemas, esminius išteklius atrandant bendruomenės viduje.

interview su režisieriais
Virginija Vareikytė ir Maximilien Dejoie

Kas įkvėpė sukurti šią istoriją?

- V.** Susipažinusi su Valija ir Gintare ir išgirdusi, su kokia tikrove joms tenka susidurti, kokias kliūtis jos patiria ir kokius sprendimus priima siekdamos spręsti vietos bendruomenės problemas, supratau, kad raktas į sėkmę slopinant socialines problemas iš tiesų slypi pačios bendruomenės įgalinime. Būtent tai buvo pagrindinis mano įkvėpimo šaltinis. Ši pažintis privertė išvysti šio filmo potencialą tapti sėkmės istorijos įrodymu, galinčiu įkvėpti viso pasaulio bendruomenes prisiimti atsakomybę ir imtis veiksmų. Vienas elementas, kišantis koją sėkmingai slopinti socialinius sunkumus, kurį pastebėjau savo šalyje, tai kad centrinė valdžia, net jei ir vedama geriausių ketinimų, nepaiso tokių žmonių kaip Valija ir jos savanorių komanda balsų. Ji kuria sistemas, turinčias išspręsti pačias intymiausias visuomenės problemas, nors nė neturi esminės informacijos apie pačią visuomenę. Kupiškyje išvydau alternatyvų būdą gerinti socialinę vietos situaciją. Čia žmonės tiesiog prisiėmė atsakomybę už savo likimus ir patikėjo, jog jiems pavyks.

- M.** Tragiškas savižudybių skaičius Lietuvoje, deja, – gerai žinomas faktas, asmeniškai paliečiantis beveik kiekvieną lietuvį. Regionuose esama daug mažų miestelių, kuriuose ši problema yra pasiekusi endeminę būklę. Tačiau Kupiškio, nedidelio Šiaurės Lietuvos miestelio savižudybių prevencijos programos istorija kitokia. Ši programa radikaliai skiriasi nuo daugelio vykdomų kituose miestuose ir miesteliuose ir įrodė esanti veiksminga ten, kur daugelis kitų patyrė nesėkmę. O šios savižudybių prevencijos programos sėkmės paslaptis ta, kad ji buvo visiškai ir išimtinai pagrįsta savanorišku bendruomeniniu darbu, įrodžiusiu, kad žmogiškasis ryšys neretai yra geriausia priemonė užkertant kelią liūdesiui, vienatvei ir, galiausiai, savižudybei, o pagalbos kartais geriausia ieškoti pačioje bendruomenėje. Kupiškio aplinkybės neabejotinai pačios savaime buvo labai įdomi medžiaga dokumentiniam filmui kurti, tačiau susitelkti į šią istoriją mus galutinai įtikino pirmasis susitikimas su filmo veikėjomis – psichologe Valija Sap ir policijos pareigūne Gintare Meškiene. Ne daug kart gyvenime man yra tekę susidurti su tokia stipria ir pozityvia energija. Po šio susitikimo supratome, kad čia pat turime dvi nepaprastas personažes, galinčias papasakoti ištisą įkvėpiančią istoriją.

Ar buvo kokių
nors ypatingų
iššūkių kuriant
šią istoriją?

- V. Šį filmą kūrėme jau labai seniai, tad sunku būtų dabar įvardyti kokį nors vieną konkretų ypatingai įstrigusį iššūkį. Didžiausias iššūkis dar tik laukia – aš labai tikiuosi, kad šis filmas pasieks reikiamą auditoriją ir įgyvendins savo tikslą, nes mūsų veikėjos investavo daug laiko ir pasidalijo labai intymiomis savo itin pažeidžiamos profesijos akimirkomis, tad man būtų apmaudu, jei jos pasijustų iššvaisčiusios savo laiką veltui.
- M. Dirbant su šia istorija teko susidurti su ne vienu iššūkiu – manau, kad tai buvo neišvengiama atsižvelgiant į gvildenamos temos opumą. Vienas pagrindinių iššūkių buvo rasti tinkamą būdą pavaizduoti visas tas intymias ir emocingas istorijas, su kuriomis susipažino mūsų veikėjos. Mums buvo svarbu perteikti artimą paramos gavėjo ir jos suteikėjo ryšį, akimirkos intymumą, tačiau visų svarbiausia buvo gerbti filmo veikėjų privatumą. Sprendimas, kurį pasirinkome siekdami palaikyti šią pusiausvyrą, buvo sutelkti kameros dėmesį į pagrindines veikėjas, niekada tiesiogiai nerodant jų pašnekovų, o šių buvimą perteikti per balsus ir gyvenamosios aplinkos detales. Taip filme atskleidžiamos istorijos peržengia asmeniškumo ribas ir tampa universalios, nes už šių balsų gali slypėti bet kas – kaip, deja, dažnai ir nutinka savižudybės atveju.

Šis filmas didina informuotumą
itin opia tema.

Kaip manote, ar jis gali įkvėpti
žiūrovus imtis veiksmų?
Kokie jūsų lūkesčiai šiuo atžvilgiu?

- V. Be siekio įžiebtį pokytį, tikiuosi, jog filmas žiūrovams pasirodys artimas ir padės pasijusti mažiau vienišiams bei labiau pasitikėti savo pačių jėgomis ir sugebėjimais.
- M. Tikimės, kad filme pavaizduotas sėkmės pavyzdys įkvėps ir kitas su savižudybės problema susiduriančias bendruomenes. Tai – kvietimas imtis veiksmų, susiburti ir padėti vieni kitiems, nes, kaip parodė mūsų veikėjos, pagalba nebūtinai turi ateiti iš išorės: ji gali rasti pačios bendruomenės viduje ir atnešti rezultatus, pranokstančius visus lūkesčius.

Filme pasakojama istorija vyksta Lietuvoje – vienoje iš didžiausia savižudybių statistika pasižyminčių šalių pasaulyje.

Kokią įtaką tai turėjo pasakojimo plėtotei?

- V. Kurdami šį filmą negalėjome nuspėti, koks aktualus jis taps prieš pat jį išleidžiant. Kai žmonės sako, kad Lietuva yra šalis su daugiausiai savižudybių Europoje ar pasaulyje, tai skamba tarsi labai izoliuota problema, lyg sakytumei „žiūrėkit, Lietuva turi kažkokią problemą, todėl ten tiek savižudybių“. Taip, žinoma, yra tam tikras priežasčių derinys, lemiantis tokius didelius skaičius. Bet dabar pasaulyje, pamažu išsilaivinančiame iš pandemijos gniaužtų, savižudybių skaičius auga beveik visur. Tai rodo, jog iš tikrųjų ši problema neturi nieko bendra su socialiniu statusu, geografine padėtimi, šalies būkle ar orais. Ji gali ištikti bet kurį žmogų, bet kur ir bet kada. Svarbiausia nepersigąsti, žinoti, ką daryti, ir niekada nenuleisti rankų. Šiuo sudėtingu metu su pasauliu dalijamės savižudybių prevencijos patirtimi iš šalies, savo savižudybių statistiką bandančios pakeisti jau du dešimtmečius.

- M. Akivaizdu, kad Lietuva mums abiem yra labai svarbi šalis. Virginijai ji – tėvynė, o man – antrieji namai, kuriuose dalį savo gyvenimo leidžiu jau pastaruosius devynerius metus. Todėl filmą kurdami čia neišvengiamai įsitraukėme ir asmeniškai. Įvairios aplinkybės lėmė, kad Lietuva – viena iš didžiausių savižudybių skaičių turinčių šalių pasaulyje. Tačiau savižudybė – nelaimė, galinto nutikti bet kam, nepriklausomai nuo gyvenamosios vietos, profesijos ar socialinės padėties. Sutelkti pasakojimą į šio Lietuvos miestelio istoriją daugiausia pasirinkome dėl ištis neįtikėtinų Valijos Sap ir Gintarės Meškienės asmenybių, tačiau visame pasaulyje yra tūkstančiai kitų mažų į Kupiškį panašių miestelių, kenčiančių nuo tos pačios problemos.

Pagrindinės filmo veikėjos – dvi moterys, sunkiomis aplinkybėmis palaikančios ne tik savo bendruomenę, bet ir viena kitą.

Kaip joms sekasi tvarkytis su savo pačių išgyvenimais, kai jų kasdienybė sukasi apie žmonių gelbėjimą nuo savęs žalojimo? Ko galėtume iš jų pasimokyti?

- M. Visa ši patirtis veikėjoms buvo labai sunki, nes jos abi žinojo, kad nepaisant visų pastangų, tragedijos galimybė kasdien tūno visai šalia. Niekas negali būti visiškai atsparus akistatoje su tokiomis dramatiškomis gyvenimo istorijomis, todėl tarp priešakinėse linijose dirbančių specialistų, deja, taip paplitęs antrinis potrauminio streso sutrikimas. Tačiau meilė, draugystė ir juokas – pagrindinių filmo veikėjų priešnuodis nuo liūdesio; kelionė į pajūrį tampa atgaiva sugniuždytai sielai, paprastutė iškyla prie ežero – proga atsigauti draugų būryje. Kaskart nuvykus į Kupiškį filmuoti mus pasitikdavo neišsenkanti Valijos ir Gintarės šiluma ir pozityvumas – neabejotinai vienas pagrindinių visos Kupiškio savižudybių prevencijos programos variklių. Šio filmo kūrimas buvo išties labai įkvepianti patirtis.

režisierių
CV

Maximilien Dejoie

1987 m. Italijoje gimęs Maximilien Dejoie pradėjo kurti trumpametražius filmus būdamas labai jaunas. Įgijęs aktoriaus ir teatro istorijos laipsnį bei baigęs fotografijos magistro studijas, jis pradėjo dirbti televizijos dokumentinių filmų režisieriumi. Jo ilgametražio filmo debiutas įvyko 2011 m. jam sukūrus pseudodokumentinį filmą „Gerberio sindromas“ („The Gerber Syndrome“), kuris buvo pristatytas daugelyje tarptautinių kino festivalių ir išleistas skaitmeninėse platformose 45 šalyse. 2016 m. jis korežisavo dokumentinį filmą „Aš už tave pakalbėsiu“ („When We Talk About KGB“), pristatytą „Full Frame“ dokumentinių filmų festivalyje, o po to sekė „Būsiu su tavim“, antrasis jo korežisuotas ilgametražis dokumentinis filmas. 2019 m. jis tapo vienas iš keturių kino kūrėjų, kurį „The New York Times“ „T Brand Studio“ atrinko kaip išskirtinį firminio turinio kūrėją Europos teritorijoje. Šiuo metu jis yra „Tinginio“, savo antrojo ilgametražio filmo, kūrimo etape.

Virginija Vareikytė

Baigusi kino ir televizijos režisūrą Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje, Virginija Vareikytė režisavo savo pirmąjį ilgametražį dokumentinį filmą „Veidas už balso“ („The Face Behind the Voice“, 2012) apie garsų Lietuvos operos dainininką, kuris buvo rodomas visos Lietuvos kino teatruose. Antrasis jos dokumentinis filmas „Aš už tave pakalbėsiu“ („When We Talk About KGB“, 2016 m.) tyrinėjo psichologines sovietinio režimo ir KGB smurto pasekmes visuomenei. Filmą buvo atrinktas daugiau nei 20 tarptautinių kino festivalių, tokių kaip „Full Frame“ dokumentinių filmų festivalis, Triesto kino festivalis ir Transilvanijos kino festivalis. Virginija dalyvavo tokiose dirbtuvėse kaip „Ex-Oriente“, „EsoDoc“ ir „IDFAcademy“. 2019 m. ji tapo viena iš keturių kino kūrėjų, kuriuos „The New York Times“ „T Brand Studio“ atrinko kaip išskirtinius firminio turinio kūrėjus Europos teritorijoje. „Būsiu su tavim“ yra trečiasis jos ilgametražis dokumentinis filmas. Šiuo metu ji kuria archyvinį dokumentinį filmą apie šešerių metų berniuko, 1981 m. įstrigusio arteziniame šulinyje, gelbėjimo operaciją.

techninė informacija

Trukmė: 73 min | [Formatas:](#) DCP | [Dialogų kalba:](#) lietuvių

komanda

[Režisieriai:](#) Virginija Vareikytė ir Maximilien Dejoie

[Scenarijaus autorė:](#) Virginija Vareikytė

[Scenarijaus kuratorė:](#) Fernanda Rossi

[Vyriausiasis operatorius:](#) Maximilien Dejoie

[Kompozitorius:](#) Eugenio Mazzetto

[Montažo režisierės:](#) Francesca Scalisi ir Virginija Vareikytė

[Gamybos šalys:](#) Lietuva, Italija, Šveicarija

[Prodiuseris:](#) Lukas Trimonis

[Koproduseriai:](#) Maximilien Dejoie, Markas Olexa

Kontaktiniai duomenys

INSCRIPT

Vilnius, Lietuva | Tel.: +370 655 57667

Kontaktinis asmuo: Viktorija Cook

viktorija@inscript.lt

Nuorodos

[Treileris](#)[Nuotraukos](#)[Feisbukas](#)

+370-686-88-XXX

Aš noriu visa
tai sustabdyti.

Valija

Gal sustabdyti yra
kitas būdas
negu savižudybė?

